

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. XI. Qualis dispositio requiratur in lucrato Indulgentias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

QUESTIO XI.

Qualis Dispositio requiratur in lucrato Indulgentias?

RESP. ex communiore Sententia requiri primò ut sit baptizatus: eò quòd dispensatio fieri non potest nisi in solis filios Ecclesie, quales sunt soli baptizati. Plures tamen existimant non improbabiler, posse indulgentias carum viventium tam vivis quam defunctis applicari per modum suffragii (uti possunt eis applicari satisfactiones propriæ) etsi non per modum absolutionis, eò quòd non subsint Ecclesie sicut nec subsunt baptizati defuncti. Vide dicta de Sacrificio Missæ q. 5.

Secundò requiritur à Doctoribus communiùs status gratiæ pro illo instanti, quo ponitur ultima conditio ad indulgentiam requisitam, ve quo remissio penæ esset conferenda: eò quòd non videatur tantum beneficium conferendum perseveranti in iniquitate Dei. Hinc est commune prologium, quòd necessaria sit ad indulgentias in Concedente auctoritas, in causa pietas, in suscipiente charitas. Sufficit tamen, ut sit in gratia ipse, qui indulgentiæ sit particeps. Unde qui pro defunctis lucratur indulgentiam, non debet esse in gratia, sed satis est, quòd ipsi defuncti sint iusti. Ratio est: quia ipsi, qui lucrantur indulgentiam pro defunctis, solum præstant opera requisita; quæ non necessariò fiunt in statu gratiæ, ut dicitur n. seq. Ita passim Doctores. Immo sicut Scotus d. 15. q. 1. n. 16. cum aliis pluribus docet satisfactionem sacramentalem in mortali impletam solvere penam, sic Nonnulli consequenter concipiunt peccatorem extra gratiam posse promereri indulgentiam penarum restantium ex peccatis remissis. Nihilominus hoc repugnat communi Sententiæ sive sensui Doctorum.

Dixi, requiri statum gratiæ pro instanti, quo ponitur ultima conditio: quia minime requiritur (etsi Aliqui id putent) totum opus requisitum fieri in statu gratiæ, ut patet ex praxi Fidelium, qui sæpissimè, præsertim in Jubilæis, præcipua opera requisita præmittunt confessioni, adeoque plurima opera conficiunt in mortali. Deinde opus requisitum conducit ad finem indulgentiæ, etsi expleatur in mortali, ergo non est necesse quòd expleatur in gratia. Quia tamen in mortali expectum est minus efficax, consultissimum est omnia explere in gratia, ut ita certius sufficiant ad lucrandum & plenius lucrandum indulgentias.

Tertiò requiritur, ut integrè fiat opus præscriptum; adeò ut ne medietatem quidem indulgentiæ lucraretur, qui tantum

dimidium operis præscripti adimpleffet, nisi in Bulla id exprimat: nam indulgentiæ sunt intelligendæ ut sonant: sonant autem, quòd concedantur facientibus integrè opus præscriptum; nec sonant, quòd concedantur diviùbiliter juxta operis diviùbilitatem.

Unde quando datur indulgentia iis qui præmissa confessione sacramentali communicaverint, debet necessariò præmitti confessio ab iis qui sunt in peccato mortali necdum confessio, ut omnes fatentur: immo etiam juxta Plurimos etsi concedatur contritis & confessis. Putat tamen Suarez d. 52. sect. 3. n. 13. & alii tunc sufficere contritionem, eò quòd juxta subjectam materiam verba illa videantur posse intelligi distributivè, non copulativè, velut si diceretur, Civibus & peregrinis; adeoque videatur Pontifex velle concedere, dum vel contriti vel confessi fuerint.

Sed dubitari posset, an confessio in formula indulgentiarum requisita debeat etiam præmitti ab iis, qui habent sola venialia? Et quidem posse Pontificem eam requirere, uti requirit alia opera supererogationis, non videtur dubitandum. Immo Sanchez & quidam alii existimant Pontificem ceteri id de facto requirere. Verùm etsi consultissimum & securissimum sit confessionem etiam à talibus adhiberi, existimo tamen cum plerisque aliis Doctoribus, id non esse necessarium, nisi Pontifex expressius suam mentem declaret: eò quòd Confessio peccatorum simpliciter intelligatur in Canonibus & præceptis Ecclesiasticis de confessione peccatorum mortalium; adeoque de eadem loquantur formulæ indulgentiarum: præsertim cum confessio tantum videatur exigere tamquam certius medium obtinendi justificationem, vel tamquam necessaria ad Communionem, quæ frequenter præscribitur.

Quartò requiritur, ut lucraturus indulgentias habeat debitum aliquod penarum ex culpis remissis restantium: quia nec penæ possunt remitti ei, qui nullis est obnoxius, nec solent remitti ante culpam.

Petes I. An ad obtinendum indulgentias sit necessarium illas scire, & expressè intendere lucrari? Affirmant plures: sed melius negat Portel V. Indulgentia n. 7. in Addis. eò quòd hoc ex natura rei non videatur necessarium, neque etiam aliunde possit necessitas illius ostendi. Et confirmatur: quia etiam ex propriis operibus satisfactionem obtinemus, etsi vim satisfactivam illorum ignoremus, aut de satisfactione illorum non cogitemus. Similiter potest alter mihi ignoranti applicare fructum suffragii: cur ergo similiter applicare nequeat indulgentiam?

Petes II. An eodem opere possit quis lucrari diversas indulgentias diversis viis concessas:

Quando requiratur confessio in obstrictis mortali non confesse.

80. An exigatur in habentibus sola venialia.

Debet in obtinente indulgentias supponi debitum penarum.

81. An sit necessaria indulgentiarum notitia.

82. An possit

quis eodem
opere lucra-
ri diversas
indulgen-
tias.

cessas : v. g. si quis habeat duo medallia aut duo grana benedicta diversis benedictionibus, & singulis sit annexa indulgentia unius anni obtinenda à recitantibus Orationem Dominicam, an hanc semel recitando lucratur duos annos indulgentiæ ? Resp. verius esse quòd non, ut docet *Suarez, Præpositus* & alii communiùs, saltem quando singulæ concessiones possunt operari totum effectum quem promittunt : nam oratio directè præscribitur tamquam causa partialis indulgentiæ, & consequenter diversa pro diversis indulgentiis : præsertim quia statum est fieri, ut una oratio reddat causam uni indulgentiæ proportionatam, improporcionatam tamen indulgentiæ duplici, nisi ipsa oratio duplicetur. Aliud tamen est, quando plures indulgentiæ v. g. Stationum urbis Romæ conceduntur per modum usus visitantibus certam Ecclesiam : tunc enim patet unicà visitatione omnes illas indulgentias posse obtineri. Similiter aliud est, quando unicus actus foret æquè utilis ad finem diversarum indulgentiarum. Denique quando conceditur indulgentia iis, qui post confessionem & communionem Ecclesiam visitaverint, sufficit unica confessio & communio ad lucrandum plures indulgentias diversis Ecclesiis, aut diversis viis concessas : tum quia actus illi, præsertim communio, non sunt ita repetibiles : tum quia non videntur exigi directè, sed præsuppositivè ad majorem dispositionem subjecti ad finem intentum. Unde idem esset, quamquam secunda indulgentia sequenti die, aut intrà debitam distantiam occurreret.

83.
An possit
eamdem sæ-
pius lucrari,
sæpius repe-
tito opere
præscripto.

Petes III. An sæpius repetito opere juncto, sæpius obtineri possit eadem indulgentia ? Resp. Aff. quando concessa est perpetua indulgentia visitantibus certam Ecclesiam, aut recitantibus certam Orationem, & actio humano modo repetitur, v. g. quando est moraliter nova visitatio. Si verò indulgentia concedatur pro tali die, Aliqui affirmant, Aliqui negant repetito opere posse iterum obtineri. Quod postremum omnino verius videtur quando conceditur indulgentia tantum pro una die. Idemq; apparet quando conceditur pro pluribus diebus ad commoditatem populi. Si verò id fieret ad augendam devotionem vel concursum per totam Octavam v. g. & celebratam in tali Ecclesia, apparet si singulis saltem diebus posse de novo illas indulgentias obtineri. Prout ex ipso tenore concessionis constat de iis qui intersunt Officiis divinis in festo & per Octavam V. Sacramenti. Unde qui primà die lucratus est indulgentias concessas ratione precum quadraginta horarum, non potest sequenti die eisdem lucrari ; & qui primà septimanà lucratus est Jubilæum, non potest sequenti hebdomadà repetendo opera requisita idem

secundò lucrari. Quod etiam respondisse *Clementem VIII.* de Jubilæo anni sancti, atque etiam Congregationem Cardinalium Quædam referunt : Et si contrarium nihilominus teneant Plurimi.

Petes IV. An quando ob concursum non potest quis ingredi Ecclesiam, obtineatur indulgentia eam visitantibus concessa, ab illo qui constitutus extra portam Ecclesie oraret ? Negant Varii. Sed melius respondetur Aff. eò quòd talis moraliter visitat Ecclesiam, & in ea orat.

Petes V. qualis oratio sit necessaria, quando conceditur indulgentia iis, qui oraverint in tali Ecclesia ? Resp. sufficere etiam orationem mentalem, quando aliud non exprimitur : tutius tamen miscetur etiam Oratio vocalis, v. g. Litanis, Oratione Dominicæ &c.

QUÆSTIO XII.

De Cessatione Indulgentiarum.

CERTUM est Indulgentias tacitè vel expressè concessas pro certo tempore firmul cum eo expirare : quia non possunt durare ultra intentionem concedentis. Similiter patet eas non durare ultra earum revocationem : quia sicut in fieri, ita etiam in conservari dependent à voluntate concedentium. Potest autem eas revocare, qui concessit : similiter ejusdem in dignitate successor & superior. Est tamen juxta Doctores communiter necessarium earum revocationem sufficienter promulgari, simili modo quo promulgari debet revocatio privilegiorum. Immo *Suarez disp. 57. sect. 2. n. 9. Bonacina & Præpositus* probabile putant, si ignorans indulgentiam esse revocatam, utatur gratis in ea concessis, id valide facere ; v. g. si confiteatur casum reservatum, valide absolvi, nec teneri postea casum confiteri ; & consequenter lucraturum indulgentiam, si faciat opus præscriptum. Hoc tamen pendet à voluntate Pontificis : quæ sanè non satis apparet esse talis, ut recedat advertit *Suarez* : cum etiam leges irritas post sufficientem promulgationem habeant suum effectum in ignorantibus, & tamen majora inde sequi possint incommoda, quam ex invaliditate indulgentiarum solarum. Est planè incredibile videtur casu ignorantem revocationem indulgentiarum etiam publicè in loco factam, postea adhuc eas lucrari, visitando v. g. Ecclesiam itatis diebus.

An autem possit Pontifex valide revocare indulgentias per solum actum interierem, disputatur. Sed non video solidam rationem id negandi : cum valor indulgentiæ pendeat essentialiter, etiam in consuetudinariè, à perseverante voluntate concedentis. Modus tamen ita derogandi non congruit, ut patet ; adeoque non præsumitur.